

T.C.

BAŞBAKANLIK

Dış Ticaret Müsteşarlığı

(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01-/

22 / 07/ 2009

Konu: Kimya Sektörü 2009 Yılı

Ocak – Haziran Dönemi İhracatının

Değerlendirmesi Hk.

KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ SEKTÖRÜ

**2009 YILI OCAK – HAZİRAN DÖNEMİ İHRACATININ
DEĞERLENDİRMESİ**

2009 yılı Ocak-Haziran döneminde Kimyevi Maddeler ve Mamulleri ihracatımız 4,15 milyon ton ve 4,09 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 2008 yılının eş dönemine göre ihracatımızda miktarda %43,5, değerinde de %43,7 oranında azalış kaydedilmiştir.

2009 yılı Ocak- Haziran döneminde, sektör ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülke grupları arasında Avrupa Birliği 1,28 milyar dolar ve %49,8 azalışla ilk sırada yer alırken, Yakın, Orta Doğu Asya 1,02 milyar dolarla (%31 azalış) ikinci, Diğer Avrupa ülkeleri 819 milyon dolar ihracatla (%37 azalış) üçüncü, Kuzey Afrika ülkeleri 381,8 milyon dolarla dördüncü ve Diğer Asya ülkeleri 236,8 milyon dolar değer ile (%60,1 azalış) beşinci sırada yer almıştır.

Almanya 248,5 milyon dolar ile Kimyevi Maddeler ve Mamulleri ihracatının 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde en fazla yapıldığı ülke olurken, bu ülkeye gerçekleştirilen ihracatta %27,3 oranında azalış kaydedilmiştir. Irak 230,3 milyon dolar ile ikinci (%30,8 artış), Rusya Federasyonu 148,8 milyon dolar ile (%48 azalış) üçüncü sırada yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla İtalya (136,9 milyon dolar, %76 azalış), Libya (134 milyon dolar, %169 artış) ve Romanya (134 milyon dolar, %47 azalış) izlemektedir.

Ürün grupları itibariyle, toplam Kimyevi Maddeler ve Mamulleri ihracatı içinde Plastikler ve Mamulleri, %19 azalış ve 1.4 milyar dolarlık ihracat ile ilk sırada yer almaktadır. Bu ürün grubunu, %71 azalış ve 858 milyon dolar değerle Mineral Yakıtlar ve Yağlar (Petrol Ürünleri), %8 azalış, 295 milyon dolar değerle Sabun ve Yıkama Müstahzarları, %39 azalış ve 287 milyon dolar değerle Kauçuk ve Kauçuktan Mamul Eşya, %29 azalış ve 247 milyon dolar değerle Anorganik Kimyasallar, %6 azalış ve 216 milyon dolar değerle Eczacılık Ürünleri, %15 azalış ve 188 milyon dolar değerle Uçucu Yağlar, Kozmetikler takip etmektedir.

PLASTİKLER VE MAMULLERİ

Plastik hammaddeleri ve mamul ürünlerin yer aldığı bu ürün grubunun 2009 yılı Ocak-Haziran dönemi ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre miktarda %3, değerinde %19 azalışla, 621 bin ton karşılığı, 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Hammadde olarak ithalat bağımlı olan sektör, mamul dış ticaretinde ise ihracat fazlası vermektedir. Sektör, Türk kimya sektörü içerisinde düzenli bir şekilde ihracat büyümesi kaydedilen bir sektördür.

Söz konusu ürün grubunun en fazla ihraç edildiği ülkeler arasında Libya 111 milyon dolarla (%274 artış) birinci sırada yer alırken, bu ülkeyi, 93 milyon dolarla Almanya (%20 azalış) ikinci ve 91 milyon dolarla Irak (%26 artış) üçüncü sırada takip etmiştir. Romanya, Rusya Federasyonu, Azerbaycan-Nahçıvan, İngiltere ve Fransa, diğer önemli pazarlarımız konumundadır.

MİNERAL YAKITLAR, YAĞLAR VE ÜRÜNLERİ

Petrol ürünlerinden oluşan bu sektörde 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %58, değerinde %71 oranında azalışla 1,9 milyon ton karşılığı, 858 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir.

Mineral Yakıtlar ve Yağların ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler arasında Lübnan (96,9 milyon dolar, %31 artış) ilk sırada yer alırken, Birleşik Arap Emirlikleri 90 milyon dolar ve %78 azalışla ikinci sırada bulunmuştur. Geçen yılın aynı döneminde 18 milyon dolarlık Mineral Yakıtlar ve Yağlar alımı yapan, 2009 yılının ilk 6 ayında ise bu değeri %311 oranında artışla 74 milyon dolara çıkaran Cebeli Tarık, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (66,4 milyon dolar ve %54 azalış) ve Suudi Arabistan (64 milyon dolar ve %39 azalış) diğer önde gelen pazarlarımız arasındadır.

Sektörün önemli pazarları arasında yeralan Birleşik Arap Emirlikleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Tunus, Singapur ve Malta'nın alımlarını önemli ölçüde azaltması, sektör ihracatımızın düşmesine neden olmuştur. Bu ülkelerin yanı sıra, ABD, İtalya, Güney Afrika Cumhuriyeti, Kenya, Romanya, Ukrayna ve Gürcistan pazarlarımızda da daralmalar yaşanmıştır.

SABUN, DETERJAN VE DİĞER YIKAMA MÜSTAHZARLARI

Sabun, Deterjan ve Diğer Yıkama Müstahzarlarının 2009 yılı Ocak-Haziran dönemindeki ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %2 değerinde de %8 oranında azalış ile 224 bin ton karşılığı, 295 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Bu grupta en çok ihracat yapılan ülkeler, Irak (%7 artışla 35 milyon dolar), Rusya Federasyonu (%25 azalışla 32,8 milyon dolar) ve Azerbaycan-Nahçıvan (%29 azalışla, 21 milyon dolar) olmuştur. İhracat kaydedilen diğer önemli ülkeler arasında İsrail, Ukrayna,

Almanya, Mısır, Romanya ve Gürcistan ilk sıralarda yer almaktadır.

Sabun, Deterjan ve Diğer Yıkama Müstahzarları sektörü, küresel krizle birlikte, 2008 Eylül ayından bu yana önemli oranlarda azalışlar yaşanan Kimyevi Maddeler ve Mamulleri ihracatımızda en az düşüş kaydedilen ürün grubu olarak önemi korumuştur. Bunun en önemli sebebi, Avrupa'dan Asya'ya, Afrika'dan Amerika'ya 200'e yakın ülkeye ihrac edilen bu ürün grubunun ihrac pazarlarındaki bu çeşitliliğidir.

2009 yılı Ocak-Haziran döneminde, Sabun, Deterjan ve Diğer Yıkama Müstahzarları ihracat ettiğimiz ülkelere 77 tanesi alımını, hem miktar hem de değer bazında arttırmıştır. İhracat yaptığımız 20 ülkedeki artış oranı %50'nin üzerinde, 17 ülkedeki artış oranı ise %100'ün üzerinde gerçekleşmiştir. 2008 yılı eş döneminde ülkemizden bu ürün grubundan hiç satın alım yapmamış 14 ülke de, 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde ülkemizden 33.518 ton Sabun, Deterjan ve Diğer Yıkama Müstahzarları ithal etmiştir.

KAUÇUK VE KAUÇUK EŞYALAR

Kimya sektörü içerisindeki alt sektörler arasında en çok ihracat azalışı gerçekleştiren ürünlerden biri de Kauçuk ve Kauçuktan Mamul Eşyalar olmuştur. Kauçuktan lastik tekerlekler dışındaki tüm kauçuk mamullerin yer aldığı bu sektörde, 2009 yılı Ocak-Haziran

döneminde geçen yılın aynı dönemine göre miktarda %38, değerinde de %39 azalışla, 57 bin ton karşılığı, 287 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir.

Kauçuk ve Kauçuk Eşya ürün grubu, 2009 ilk 6 aylık döneminde toplam 175 ülkeye ihrac edilmiştir. Bu ürün grubunda ihracatta önde gelen ilk 50 ülke arasında sadece 5 ülkeye artış kaydedilmiştir. Bu ülkeler, Meksika (%116), Türkmenistan (%99), Irak (%46), Tunus (%37) ve Suriye'dir (%28).

Kauçuk mamullerinde en önemli pazarımız Avrupa Birliği'dir. En çok ihracat gerçekleştirilen ülkeler ise Almanya (76 milyon dolar, %36 azalış), ABD (15,5 milyon dolar, %28 azalış), Fransa (14,9 milyon dolar, %19 azalış), İspanya (14,4 milyon dolar, %0,1 azalış) ve Hollanda (13 milyon dolar, %47 azalış) olmuştur. İtalya, Polonya, Romanya, İngiltere ve Rusya Federasyonu, diğer önemli pazarlarımızdandır.

ANORGANİK KİMYASALLAR

Hammadde ve ara ürünlerden oluşan bu sektörde 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %30, değerinde %29 azalış ile 650 bin ton karşılığı, 247 milyon dolar olarak gerçekleştirilmiştir.

Ihracatın en fazla yapıldığı ülkeler arasında Çin Halk Cumhuriyeti 46 milyon dolarla ilk sırada yer alırken, bu ülkeye yapılan ihracatta %32 oranında azalış yaşanmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'ni, 29 milyon dolar ve %13 azalışla İtalya, 17 milyon dolar ve %10 azalışla ABD takip etmiştir. Belçika, İspanya, Mısır ve Rusya Federasyonu, ihracatın yapıldığı diğer önde gelen ülkeler olurken, bu ürün grubunda ihracat yapılan ülkelerin genelinde alımların azaldığı görülmektedir.

ECZACILIK ÜRÜNLERİ

Eczacılık Ürünleri Endüstrisinin 2009 yılı ilk 6 aylık dönemindeki ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre miktarda %27, değerinde %6 oranlarında azalışla, 6,9 bin ton karşılığı 216,2 milyon dolara gerilemiştir.

Eczacılık ürünleri ihracatının sözkonusu dönemde en fazla ihracat yapıldığı ülkeler arasında Almanya (%13 azalışla 43,2 milyon dolar) birinci sıradaki yerini korurken, İngiltere 13 milyon dolarla ikinci (%28 artış) ve İsviçre 12 milyon dolarla üçüncü (%13 azalış) olmuştur. Bu ülkeleri, KKTC, Cezayir, Slovenya, Belçika ve Azerbaycan-Nahçıvan izlemiştir.

BOYALAR, VERNİKLER VE MÜREKKEPLER

2009 yılı Ocak-Haziran döneminde Boya, Vernik ve Mürekkep ihracatı, 2008 yılı Ocak-Haziran dönemine göre miktarda %16, değerinde %17 oranında azalışla, 140 bin ton karşılığı, 190 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Söz konusu dönemde bu sektörün başlıca pazarları arasında Irak (14,8 milyon dolar, %59 artış), Azerbaycan-Nahçıvan (14 milyon dolar, %4 azalış), Çin Halk Cumhuriyeti (11 milyon dolar, %16 artış) ve Romanya (10 milyon dolar, %25 azalış) bulunmaktadır. Bu ürün grubundaki önemli ihrac pazarımız Rusya Federasyonu'nun sözkonusu ürün ithalatını %55 oranında azaltması, sektör ihracatına olumsuz etkilemiştir.

UÇUCU YAĞLAR, PARFÜMERİ, KOZMETİK ve TUVALET MÜSTAHAZARLARI

İhracatta istikrarlı azalışını sürdüren bu alt sektör, 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde de bu azalışını devam ettirmiş ve 2008 yılı Ocak-Haziran dönemine göre miktarda %7,8, değerinde %15 azalış kaydederek, 61,4 bin ton karşılığı 188,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

En çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Irak (%13 artışla, 31,9 milyon dolar), İran (%6 azalışla 10,5 milyon dolar) ve Rusya Federasyonu (%62 azalışla 9 milyon dolar) olmuştur.

ORGANİK KİMYASALLAR

Kimya Sanayisine ve diğer sektörlerle hammadde ve ara ürün sağlayan Organik Kimyasallarda 2009 yılı Ocak-Haziran dönemi ihracatı, 2008 yılının aynı dönemine göre miktarda %23 değerinde %50 azalışla 148 bin ton karşılığı, 143 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yurtdışından gelen taleplerde yaşanan önemli azalışların, bu ürün grubu ihracatına olumsuz etkisi olmuştur. Bu çerçevede Organik Kimyasallar ihracatımızda ilk 10 ülke arasında bulunan İtalya ithalatını %60 oranında azaltırken, İspanya %77, Endonezya %55, Belçika da %64 oranlarında azalışlar gerçekleştirmiştir.

Sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler sırasıyla, 31 milyon dolarla ABD (%11 artış), İtalya (%60 azalış), İspanya (%77 azalış) ve Endonezya (%55 azalış) olmuştur. Yunanistan, Mısır, Pakistan ve İsveç sözkonusu ürün grubu ihracatında diğer önde gelen ülkelerdir.